

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad	3 Chwefror 2026
Pwnc	Adolygiad o'r Blaen Raglen Waith ar gyfer 2025-26 f6
Pennaeth Gwasanaeth	Marc Jones Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 MarcJones@ynysmon.llyw.cymru
Awdur yr Adroddiad	Marion Pryor Pennaeth Archwilio a Risg MarionPryor@ynysmon.llyw.cymru
Natur a Rheswm dros Adrodd Darparu Blaenraglen Waith ar gyfer 2025-26 i aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'w cynorthwyo i gyflawni Cylch Gorchwyl y Pwyllgor.	

1.0 CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae blaen raglen waith ynghlwm yn [Atodiad A](#), ynghyd â rhaglen ddatblygu yn [Atodiad B](#).
- 1.2 Mae'r rhaglen wedi'i datblygu gan ystyried cylch gorchwyl y Pwyllgor a'i gyfrifoldebau o dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

2.0 ARGYMHELLIAD

- 2.1 Bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio:
 - yn ystyried a yw'r Blaenraglen Waith a gynigir ar gyfer 2025-26 yn bodloni cyfrifoldebau'r Pwyllgor yn unol â'i gylch gorchwyl.

Atodiad A – Blaen Raglen Waith 2025-26 f6

Swyddogaeth Graidd	26 Mehefin 2025	16 Gorffennaf 2025	30 Medi 2025	23 Hydref 2025 ¹	4 Rhagfyr 2025	3 Chwefror 2026	14 Mai 2026 (drafft)
Cyfansoddiad a threfniadau (3.4.8.2)							Adolygiad Blynyddol o Gylch Gorchwyl y Pwyllgor (3.4.8.2.1) Cyfarfod preifat gydag archwilwyr mewnol ac allanol heb swyddogion yn bresennol (3.4.8.2.6) (3.4.8.10.15) (3.4.8.11.5)
Trefniadau Atebolrwydd (3.4.8.3)	Log Gweithredodd Adolygiad o'r Blaen Raglen Waith 2025-26 f2 (3.4.8.3.2) Adroddiad Blynyddol y Cadeirydd 2024-25 (3.4.8.3.1/2)	Log Gweithredodd Adolygiad o'r Blaen Raglen Waith 2025-26 f3 (3.4.8.3.2)	Log Gweithredodd Adolygiad o'r Blaen Raglen Waith 2025-26 f4 (3.4.8.3.2)		Log Gweithredodd Adolygiad o'r Blaen Raglen Waith 2025-26 f5 (3.4.8.3.2)	Log Gweithredodd Adolygiad o'r Blaen Raglen Waith 2025-26 f6 (3.4.8.3.2)	Log Gweithredodd Adolygiad o'r Blaen Raglen Waith 2026-27 (3.4.8.3.2)
Llywodraethiant (3.4.8.4)	Adroddiad Blynyddol Sgriwtini 2024-25 (3.4.8.4.4)	Datganiad Llywodraethiant Blynyddol Drafft 2024-25 (3.4.8.4.1/2/3) (3.4.8.6.1/2/3) (3.4.8.8.2)		Datganiad Llywodraethiant Blynyddol Terfynol 2024-25 (3.4.8.4.1/2/3) (3.4.8.8.2)		Diweddariad ar gynnydd yn erbyn y materion llywodraethu a nodwyd drwy Ddatganiad Llywodraethu	

¹ Cyfarfod arbennig

Swyddogaeth Graidd	26 Mehefin 2025	16 Gorffennaf 2025	30 Medi 2025	23 Hydref 2025 ¹	4 Rhagfyr 2025	3 Chwefror 2026	14 Mai 2026 (drafft)
						Blynyddol 2024-25 (3.4.8.4.2)	
Rheoli Trysorlys (3.4.8.5)		Adroddiad Blynyddol 2024-25 (3.4.8.5.1/2/3/4)	Adroddiad Blynyddol 2024-25 (3.4.8.5.1/2/3/4)		Adroddiad Canol Blwyddyn (3.4.8.5.3)	Strategaeth a Dangosyddion Darbodus 2026-27 (3.4.8.5.1/3/4)	
Gwerth am arian (3.4.8.6)	<i>Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2024-25 (3.4.8.10.6/7/8/9/12/14/15) (3.4.8.6.3)</i>	<i>Datganiad Llywodraethiant Blynyddol Drafft 2024-25 (3.4.8.4.1/2/3) (3.4.8.6.1/2/3)</i> <i>Datganiad Cyfrifon Drafft 2024-25 (3.4.8.12.1/2) (3.4.8.6.1/2/3)</i>		<i>Datganiad Llywodraethiant Blynyddol Terfynol 2024-25 (3.4.8.4.1/2/3) (3.4.8.6.1/2/3)</i> <i>Datganiad Cyfrifon Terfynol 2024-25 (3.4.8.12.1/2) (3.4.8.6.1/2/3)</i> <i>Adroddiad Archwilio Cyfrifon (3.4.8.11.2/3) (3.4.8.6.3)</i>		<i>Crynodeb Archwilio Blynyddol 2025 (3.4.8.11.2/3) (3.4.8.6.3)</i>	
Fframwaith Sicrwydd (3.4.8.7)		Adroddiad Blynyddol Llywodraethiant Gwybodaeth (SIRO) 2024-25 (3.4.8.7.1/2/3)	Adroddiad Iechyd a Diogelwch Blynyddol 2024-25 (3.4.8.7.1/2/3) Adroddiad Blynyddol Diogelwch TGCh 2024-25 (3.4.8.7.1/2/3)		Adroddiad Blynyddol Llywodraethiant mewn Ysgolion 2024-25 (3.4.8.7.1/2/3) Adroddiad Blynyddol Diogelwch TGCh 2024-25 (3.4.8.7.1/2/3)	Adroddiad Blynyddol Llywodraethiant mewn Ysgolion 2024-25 (3.4.8.7.1/2/3)	

Swyddogaeth Graidd	26 Mehefin 2025	16 Gorffennaf 2025	30 Medi 2025	23 Hydref 2025 ¹	4 Rhagfyr 2025	3 Chwefror 2026	14 Mai 2026 (drafft)
					Adroddiad Blynyddol Llywodraethiant Gwybodaeth (SIRO) 2024-25 (3.4.8.7.1/2/3)		
Rheoli Risg (3.4.8.8)			Adolygiad Blynyddol o Fframwaith Rheoli Risg (3.4.8.7.1/2) (3.4.8.8.1) Diweddariad Cofrestr Risg Strategol (3.4.8.7.1/2) (3.4.8.8.1)		Adolygiad o Fframwaith Rheoli Risg (3.4.8.7.1/2) (3.4.8.8.1) Diweddariad Cofrestr Risg Strategol (3.4.8.7.1/2) (3.4.8.8.1)	Diweddariad Cofrestr Risg Strategol (3.4.8.7.1/2) (3.4.8.8.1)	
Atal Twyll a Llygredd (3.4.8.9)		Adroddiad Pryderon, Cwynion a Chwythu Chwiban Blynyddol 2024-25 (3.4.8.9.1) (3.4.8.14.2)	Adroddiad Blynyddol Atal Twyll, Llwgrwobrwyo a Llygredd 2024-25 (3.4.8.9.4/5/6) Canlyniadau Menter Twyll Genedlaethol 2024-26 – Adroddiad Cynnydd (3.4.8.9.6)		Archwilio Cymru Nodyn Briffio: Menter Twyll Genedlaethol 2024-25 – diweddariad ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn (3.4.8.9.6) (3.4.8.11.1/2/3)		

Swyddogaeth Graidd	26 Mehefin 2025	16 Gorffennaf 2025	30 Medi 2025	23 Hydref 2025 ¹	4 Rhagfyr 2025	3 Chwefror 2026	14 Mai 2026 (drafft)
			<i>Adroddiad Pryderon, Cwynion a Chwythu Chwiban Blynyddol 2024-25 (3.4.8.9.1) (3.4.8.14.2)</i>				
Archwilio Mewnol (3.4.8.10)	Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2024-25 (3.4.8.10.5/6/7/8/11/14/15) (3.4.8.6.3) Asesiad Ansawdd Allanol o Gydymffurfiaeth gyda Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus 2024-25 (3.4.8.10.1/8/11/13) Strategaeth Archwilio Mewnol a Chynllun Blynyddol 2025-26 (3.4.8.10.1/2/4/5)	Adroddiad Diweddarau Archwilio Mewnol (3.4.8.10.9/10) (3.4.8.6.3) Dadansoddiad o fylchau o gydymffurfiaeth â'r Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang yn Sector Cyhoeddus y DU (3.4.8.10.1/2/8/11/13)	Adroddiad Diweddarau Archwilio Mewnol (3.4.8.10.9/10) (3.4.8.6.3) Materion / Risgiau / Cyfleoedd sy'n Weddill (3.4.8.10.9/10)		Adroddiad Diweddarau Archwilio Mewnol (3.4.8.10.9/10) (3.4.8.6.3)	Adroddiad Diweddarau Archwilio Mewnol (3.4.8.10.9/10) (3.4.8.6.3)	Adroddiad Diweddarau Archwilio Mewnol (3.4.8.10.9/10) (3.4.8.6.3) Materion / Risgiau / Cyfleoedd sy'n Weddill (3.4.8.10.9/10)

Swyddogaeth Graidd	26 Mehefin 2025	16 Gorffennaf 2025	30 Medi 2025	23 Hydref 2025 ¹	4 Rhagfyr 2025	3 Chwefror 2026	14 Mai 2026 (drafft)
	Adolygiad o'r Siartr Archwilio Mewnol (3.4.8.10.2/12)						
Archwilio Allanol (3.4.8.11)	Cynllun Archwilio Blynnyddol 2025 (3.4.8.11.1/3)		Rhaglen Waith ac Amserlen – Diweddariad Chwarterol (Ch1 2025) (3.4.8.11.2/3)	Adroddiad Archwilio Cyfrifon (3.4.8.11.2/3) (3.4.8.6.3) (3.4.8.12.4)	Rhaglen Waith ac Amserlen – Diweddariad Chwarterol (Ch2 2025) (3.4.8.11.2/3) Trefniadau comisiynu gwasanaethau (3.4.8.11.1/2/3) Rheolaeth strategol cronfeydd wrth gefn (3.4.8.11.1/2/3) Archwilio Cymru Nodyn Briffio: Menter Twyll Genedlaethol 2024-25 – diweddariad ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn (3.4.8.9.6) (3.4.8.11.1/2/3)	Rhaglen Waith ac Amserlen – Diweddariad Chwarterol (Ch3 2025) (3.4.8.11.2/3) Crynodeb Archwilio Blynnyddol 2025 (3.4.8.11.1/2/3) (3.4.8.6.3)	Rhaglen Waith ac Amserlen – Diweddariad Chwarterol (Ch4 2025) (3.4.8.11.2/3)

Swyddogaeth Graidd	26 Mehefin 2025	16 Gorffennaf 2025	30 Medi 2025	23 Hydref 2025 ¹	4 Rhagfyr 2025	3 Chwefror 2026	14 Mai 2026 (drafft)
Adrodd Ariannol (3.4.8.12)		Datganiad Cyfrifon Drafft 2024-25 (3.4.8.12.1/2/3/ 5) (3.4.8.6.1/2/3)		Datganiad Cyfrifon Terfynol 2024-25 (3.4.8.12.1/2/3/ 5) (3.4.8.6.1/2/3)			
Rheoleiddwyr ac Archwilwyr Eraill (3.4.8.13)					Adolygiadau Cenedlaethol a'u Hargymhellion Cysylltiedig (3.4.8.11.3) (3.4.8.13.1)		
Delio â Chwynion (3.4.8.14)		Adroddiad Blynyddol Pryderon, Cwynion a Chwythu Chwiban 2024-25 (3.4.8.14.1/2)	Llythyr Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru 2024-25 (3.4.8.14.1) Adroddiad Blynyddol Pryderon, Cwynion a Chwythu Chwiban 2024-25 (3.4.8.14.1/2)		Llythyr Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru 2024-25 (3.4.8.14.1) Adroddiad Blynyddol Pryderon, Cwynion a Chwythu Chwiban 2024-25 (3.4.8.14.1/2)		
Adroddiad Hunanasesu (3.4.8.15)		Adolygiad o'r Adroddiad Corfforaethol Hunanasesu Blynyddol Drafft 2024-25 (3.4.8.15.1/2/3)	Adolygiad o'r Adroddiad Corfforaethol Hunanasesu Blynyddol Drafft 2024-25 (3.4.8.15.1/2/3)	Adroddiad blynyddol Hunanasesiad, Perfformiad a Llesiant 2024-25 (3.4.8.15.1/2/3)			

Swyddogaeth Graidd	26 Mehefin 2025	16 Gorffennaf 2025	30 Medi 2025	23 Hydref 2025 ¹	4 Rhagfyr 2025	3 Chwefror 2026	14 Mai 2026 (drafft)
Asesiad Perfformiad Panel (3.4.8.16) ²		Themâu i'w hystyried gan Asesiad Perfformiad y Panel (3.4.8.16.1)				Adroddiad Asesiad y Panel (3.4.8.16.1/2/3)	Adroddiad Asesiad y Panel (3.4.8.16.1/2/3)
3.4.8.17 Archwiliad Arbennig gan yr Archwilydd Cyffredinol ³							

² O leiaf unwaith yn ystod cylch etholiadol cynhelir asesiad o berfformiad gan banel yn ystod y cyfnod rhwng etholiadau cyffredin ar gyfer cyngorwyr i'r cyngor. Gall y cyngor ddewis comisiynu mwy nag un asesiad gan banel mewn cylch etholiadol, ond nid yw hyn yn ofynnol o dan y ddeddfwriaeth. (Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Rhaid i'r cyngor drefnu bod drafft o'i ymateb i'r asesiad o berfformiad gan banel ar gael i'w bwyllgor llywodraethu ac archwilio, a rhaid i'r pwyllgor hwnnw wedyn adolygu'r ymateb drafft a gall wneud unrhyw argymhellion ynglŷn â newidiadau i'r ymateb i asesiad y panel.

³ Os yw'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal archwiliad arbennig (gan ei fod o'r farn nad yw'r Cyngor, neu efallai na fydd y Cyngor, yn cwrdd â'i ofynion perfformiad), a bod adroddiad yn cael ei anfon at y Cyngor, cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl derbyn adroddiad o'r fath, rhaid i'r Cyngor sicrhau ei fod ar gael i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

Atodiad B – Rhaglen Ddatblygu (3.4.8.2.10)

Hyfforddiant i'r pwyllgor

Maes	Dyddiad a ddarparwyd ddiwethaf	Cyfrwng	Darparwr	Dyddiad Darparu / Wedi'i Drefnu
Cyflwyniad i Ddeallusrwydd Artiffisial a Lliniaru Risg	Amherthnasol	Sesiwn briffio	Mathew Henshaw, Prif Swyddog Digidol	11/02/25
Deall Cyfrifon Awdurdodau Lleol ar gyfer Cynghorwyr	Mehefin 2023 Awst 2023			
Rheoli Trysorlys (3.4.8.5.2)	Medi 2023	Sesiwn briffio	I'w gadarnhau	Chwefror 2026
Sgiliau Cadeirio Effeithiol	Hydref 2023			
Atal Twyll a Llygredd	Rhagfyr 2023			
Rheoli Risg	Mawrth 2024	Sesiwn briffio	Zurich Resilience Solutions	04/12/25

Hyfforddiant gorfodol

Maes	Cyfrwng	Darparwr	Dyddiad Darparu / Wedi'i Drefnu
Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol (GDPR)	e-ddysgu	Mewnol	Ar gael unrhyw bryd
Seiber Ninjas ar gyfer Cynghorwyr	e-ddysgu	Mewnol	Ar gael unrhyw bryd
Ymwybyddiaeth Sylfaenol o Ddiogelu	e-ddysgu	Mewnol	Ar gael unrhyw bryd
Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (dewisol ar gyfer aelodau lleyg)	e-ddysgu	Mewnol	Ar gael unrhyw bryd
Atal/Prevent (dewisol ar gyfer aelodau lleyg)	e-ddysgu	Mewnol	Ar gael unrhyw bryd
Caethwasiaeth Fodern (dewisol ar gyfer aelodau lleyg)	e-ddysgu	Mewnol	Ar gael unrhyw bryd

Cyfarwyddiadau i'r pwyllgor

Teitl	Arwynebedd	Canolig	Darparwr	Dyddiad Darparwyd
Diweddariad y Pwyllgor Archwilio – Rhifyn 40: Safonau Archwilio Mewnol Newydd	Newidiadau sydd ar ddod i'r safonau archwilio mewnol a sut y bydd hynny'n effeithio ar aelodau'r pwyllgor archwilio.	Nodyn Briffio	CIPFA	24/12/24
Cylchlythyr CIPFA Llywodraethu Gwell	Gwybodaeth i bwyllgorau archwilio ynghylch cyhoeddi Cod Ymarfer CIPFA i gefnogi awdurdodau i sefydlu a chynnal eu trefniadau archwilio mewnol, ynghyd â gwybodaeth am yr ymgynghoriad ar yr Atodiad i Fframwaith Llywodraethu 2016 sy'n cwmpasu'r adolygiad blynyddol o lywodraethu a'r datganiad llywodraethu blynyddol.	Cylchlythyr	CIPFA	07/02/25
Archwilio Cymru - Pwyllgorau Archwilio: arferion effeithiol a chanllawiau poced ar effaith gadarnhaol	Mae Archwilio Cymru wedi cyhoeddi canllaw poced sy'n crynhoi arferion effeithiol ar gyfer pwyllgorau archwilio.	Canllaw poced	Archwilio Cymru	25/02/25
Diweddariad y Pwyllgor Archwilio – Rhifyn 42: Llywodraethu Archwilio Mewnol	Y Cod Ymarfer newydd ar Lywodraethu Archwilio Mewnol sy'n dod i rym o 1 Ebrill 2025.	Nodyn Briffio	CIPFA	17/04/25
Erthygl Cyllid Cyhoeddus CIPFA – Gallai mabwysiadu AI 'arbed £8bn y flwyddyn i gynghorau Cymru a Lloegr'	Erthygl sy'n amcangyfrif y gallai awdurdodau lleol yng Nghymru a Lloegr arbed £8bn bob blwyddyn trwy integreiddio deallusrwydd artiffisial yn eu gweithrediadau.	Erthygl Cylchgrawn Proffesiynol	CIPFA	15/05/25
CIPFA / Solace Cyflawni Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol: Cyhoeddi Atodiad	Cyhoeddi canllawiau newydd ar yr adolygiad blynyddol o lywodraethu a rheolaethau mewnol a pharatoi'r datganiad llywodraethu blynyddol (AGS) sy'n dod i rym ar gyfer blwyddyn ariannol 2025-26.	Cyhoeddiad	CIPFA	20/05/25
Erthygl Cyllid Cyhoeddus – Rheolau technoleg: pwysigrwydd cael polisi DA	Erthygl ar bwysigrwydd sefydliadau sydd â pholisi Deallusrwydd Artiffisial (DA).	Erthygl Cylchgrawn Proffesiynol	CIPFA	15/07/25
Cyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru - Cwestiynau Cyffredin	Gwybodaeth am rôl Cyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru (CCGC) ac is-bwyllgor y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.	Cwestiynau cyffredin	CCGC	02/12/25